

[C. E. Christiansen.]

Brændsel og andre for Samfundshusholdningen nødvendige Ting.

Det er ogsaa beklageligt, at mit Partis Modstand mod Tilladelse til Aktionærerne i De danske Sukkerfabrikker til at oppebære mere end de faste 6 pCt. i Udbytte ikke har kunnet vinde Flertal, og jeg staaer helt uforstaaende over for, at et Parti som Det radikale Venstre, der i væsentlig Grad støtter sin Eksistens paa danske Smaabrugere, her saa decideret har taget Standpunkt til Fordel for Storkapitalen. For mig at se maa det virke udæskende i en Tid med i øvrigt lav Rentesaft fastsætte, at Storkapitalen paa dette Omraade kan faa Lov til at tage et saa stort Udbytte af en Produktion, som har saa overordentlig stor Betydning for baade Roedyrkerne, Konsumenterne og Staten.

Jeg misunder paa ingen Maade Roedyrkerne, at de faar en god Pris for deres Produktion, men jeg synes, det er helt urimeligt at fastsætte, at Tillægsbetalingen, der efter det foreliggende Lovforslag kan gaa helt op til 40 Øre pr. Dobbeltcentner, skal tilfalde alle. Hvis denne Tillægsbetaling lokker nye Dyrkere frem eller faar nogle Dyrkere til at forøge Arealerne med Sukkerroer, vil ogsaa de, der eventuelt nedsætter deres Arealer, faa Del i Tillægsbetalingen. Jeg synes, det havde været langt rimeligere, at Tillægsbetaling var blevet ydet alene til dem, der forøger deres Arealer, men det er ikke det, Lovforslaget gaar ud paa. Man fordeler Tillægget til, om jeg saa maa sige, baade gode og onde. Skulde der være Retfærdighed i det, havde det været rimeligere at nedsætte Betalingen til dem, der formindsker deres Arealer.

Der har været talt og skrevet saa meget om — det omtales ogsaa i Folketingsudvalgets Flertalsbetænkning —, at den største Vanskelighed ved Sukkerroedyrkingen ligger i Mangelen paa Arbejdskraft. Men er det nu alligevel ikke en af de Overdrivelser, der bliver troet, blot den fremsættes tilstrækkelig ofte? Arealer blev jo udvidet ikke ubetydeligt i Fjor, og skønt vi vel nok fik det mest uheldige Vejr med en lang, konstant Regnvejsperiode netop i den Tid da Sukkerroemarkerne skulde udtyndes, lykkedes det dog at faa Arbejdet udført, og det maa antagelig være gjort baade godt og rettidigt, eftersom vi fik et overordentlig godt Sukkeraar. Optagningen af Roer blev, skønt der inden for alle andre Erhverv var stærk Efterspørgsel efter Arbejdskraft, udført paa Rekordtid. Man vil i øvrigt erindre, at Roekampagnen bliver

kortere Aar for Aar. Medens den tidligere — jeg tænker her paa den Tid, da vi importerede de mange Tusind polske Arbejdere til Roemarkerne — varede 3—4 Maanedere, saa klarer man sig nu gennem Kampagnen paa henved 2 Maanedere. Det tyder paa, at der ikke er saa lidt Hysteri i den megen Klagen over Mangel paa Arbejdskraft til Roemarkerne. Jeg ved vel, at det altid kniber paa nogle store Gaarde, men det er vistnok nærmest et Boligspørgsmaal, thi det er altid værst paa de store Gaarde, hvor der ikke findes Arbejderboliger, og dem er der jo en Velsignelse af i Sukkerroegnene. Det er ogsaa blevet saaledes, at man ikke paa disse Gaarde vil tage dem, der skal udføre Arbejdet, paa Kost og Logi. Da det tilmed er meget vanskeligt for Arbejderne at holde Cyklerne vedlige med Dæk og Slinger, er det ikke underligt, at de foretrækker at arbejde paa de hjemlige Egne, saa meget mere som der i de sidste Aar har været Bud efter dem til ofte mere vellønnet og mere behageligt Arbejde end Arbejdet i Roemarken, hvor der tit savnes de simpleste Beskyttelsesmidler mod daarligt Vejr.

Jeg kan i Princippet slutte mig til Sukkerlovgivningen, idet jeg erkender, at Sukkerproduktionen er en for Samfundet god og nødvendig Produktion, ikke mindst i disse Aar, ikke alene fordi den trækker megen fremmed Valuta til Landet, men ogsaa fordi den er af stor arbejdsskabende Betydning, og jeg kan, selv om jeg som sagt maa beklage de sorte Pletter, tilsige mit Partis Medvirken til Lovforslagets Gennemførelse.

H. C. Andersen: Det er ganske interessant at se, hvordan Forhandlingerne om Sukkerloven gennem Aarene har formet sig. I denne Lovgivnings første Aar talte man stilfærdigt om nogle faa Øres Tillæg til Roeprisen og dertil en Smule Tantième. Nu er man i Folketinget, i hvis Hænder denne Lovs Skæbne fortrinsvis ligger, naaet til, at naar der tales om Sukker, saa dun-drer de store Kanoner. Der tales om Nationalisering eller Socialisering, hvad det nu er; der tales om Rationalisering, urimeligt lave Lønninger, for store Udbytter, elendige Arbejdsforhold, mere Kontrol med dette eller hint o. s. v. Man kommer til at tænke over, om det nu ogsaa er nødvendigt at lægge denne Sag saa voldsomt op. Det skal indrømmes, at de Spørgsmaal, der knytter sig til Sukkeret, er mange og betydelige, idet de berører saadanne Problemer som Beskæftigelsen, Landbrugets